

Nou bisbe a una seu bimil·lenària

El passat dia 13 de juliol el Papa Bergoglio nomenava nou bisbe de Tortosa a Sergi Gordo Rodríguez, barceloní de 56 anys. Els darrers quatre bisbes de Tortosa (Sistachs, Salinas, Benavent i ara Gordo) ja havien estat consagrats com a tals a altres diòcesis. Això evidència el prestigi de la seu tortosina amb dos mil anys d'història i 91 bisbes amb un primer pontificat que la tradició assigna a Sant Ruf d'Avinyó (67-90)

Josep Bayerri Raga,
periodista

Fins als anys seixanta del segle passat quan nomenaven els bisbes era per a tota la vida. Exercien el seu pontificat fins a la mort. El bisbe de Tortosa Francisco Aznar Pueyo, nascut a Panticosa, morí als 92 anys, a 14 del seu nomenament (1878-1892). Quan va arribar a bisbe en tenia 78, edat en què ara estan ja jubilats. El seu successor Pedro Rocamora Garcia, valencià d'Oriola, va morir als 94 després de 31 de pontificat (1894-1925), el més llarg de l'episcopologi tortosí. El va succeir el basc Felix Bilbao Ugarriza (1925-1943), que va morir quan només tenia 70 anys. Tots tres estaven exercint el càrrec en actiu i estan soterrats a la catedral. Com és lògic, a certa edat les facultats no eren les millors. Per això Roma creava sovint bisbes auxiliars més joves per succeir-los al moment

de morir; eren els anomenats bisbes coadjutors. Bilbao fou coadjutor de Rocamora i Moll ho fou de Bilbao. El seu accés a la mitra tortosina, automàtic en tots dos casos, va evitar que la Seu no quedés vacant ni un sol dia.

Amb el bisbe Manuel Moll Salord (1943-1968) fou diferent. D'acord amb les noves disposicions vaticanes, que ho promovien, va renunciar a la Seu als 71 anys i es va retirar a casa seua, a Ciutadella (Menorca). L'any següent es designava el capellà valencià Ricard Maria Carles Gordó com a nou bisbe tortosí (1969-1990); a ell li va correspondre presidir les exèquies del seu predecessor portat a enterrar a la catedral. El darrer bisbe que hi reposa.

El bisbat de Tortosa tenia fama de ser el més conservador de Catalunya. No era solament la figura del bisbe Manuel Moll, que havia gosat dir que Franco era l'enviat de Déu per salvar l'Església, sinó també per l'equip que l'envoltava i els dirigents de les organitzacions catòliques. Quan arribà el

bisbe Carles, tenia 43 anys, procedia d'una parròquia de València i tenia llarga experiència pastoral. El seu nomenament pel papa Montini fou considerat un avenç progressista: anava vestit amb clergyman, un estil més obert, i era fàcil veure'l passejant pel carrer i d'excursió a la muntanya. Prompte, però, tot quedà en pura imatge. Carles, molt espiritualista, era de tarannà conservador i dogmàtic, havia simpatitzat amb l'Opus Dei, i tenia pànic a tota mena de conflictitat. Va passar a governar una diòcesi amb un clergat i una feligresia que eren com ell: majoritàriament conservadors i refractaris als avenços socials. La simbiosi es produí de seguida. Tot i que feu manifestacions en contra de les centrals nuclears i la marginació del territori, el 1979 prohibí que els capellans formessin part de les candidatures independents a la Ribera d'Ebre i el Priorat, fet que va suposar la fugida d'alguns capellans amb gran prestigi popular. El 1990 fou promogut a arquebisbe de Barce-

El darrer bisbe, Enrique Benavent, havia estat bisbe auxiliar de València, on ha retornat com a arquebisbe metropolità. Pel seu origen va connectar amb la difícil realitat territorial de la diòcesi tortosina.

lona i cardenal, on es va jubilar el 2004. Va tornar a Tortosa, on va viure els darrers deu anys de la seua vida i on morí, a l'Hospital de Jesús, amb total discreció, conreat pels seus i respectat per tothom.

Al cap de deu mesos del trasllat de Carles a Barcelona, va arribar el nomenament del qui era bisbe auxiliar de Barcelona, Lluís Martínez Sistach (1991-1997). El de Martínez Sistach va ser un dels pontificats més curts, perquè sis anys després seria traslladat com a arquebisbe de Tarragona i d'allí a Barcelona, on seria preconitzat cardenal com el seu ante-

cessor. El va succeir el valencià Xavier Salinas Vinyals (1998-2012) que abans havia estat bisbe titular a Eivissa. De caràcter molt obert i comunicatiu, va arrelar a la ciutat fent molts d'amics, fins a ser traslladat a Mallorca (2012-2016); allí va ser protagonista d'un afer de relacions personals a conseqüència del qual va ser destinat a bisbe auxiliar de València, on s'acaba de jubilar. El darrer bisbe, Enrique Benavent Vidal (2013-2022), procedent de València, ha hagut de fer front a la davallada de vocacions i les dificultats per poder atendre totes les parròquies. ■